

тель, това ей сега да ти подпиша съ две ръжце. Запомни днешния ден и тия мои думи.

Азъ почувствувахъ, че очитъ ми се изпълватъ съ сълзи и за да си скрия лицето, отпуснахъ го върху лакета си. Въ тая минута ужасно страдахъ, че нъма да стана художникъ. — Да обичамъ толкова да рисувамъ, да кроя своето бѫдеще като художникъ и изведнажъ да се разбере, че ще стана писател — не художникъ. Какъ ще стана писател, когато то е най-мъжното нъщо? При тая мисъл азъ наволяя заревахъ. Азъ се прощавахъ съ художеството, като се лишавахъ отъ единъ идеалът дълго захранванъ и пазенъ.

Но Шойлевъ пакъ заговори:

— Разбирамъ, че ти искашъ по-скоро художникъ да бѫдешь, отколото писател. Твоя воля. Може и художникъ, макаръ, че таланта ти друго подсказва. Всъко старание се увѣнчава съ успехъ, даже при минимални дарби. Но ако питашъ мене, азъ въ твоето лице виждамъ единъ бѫдешь писател. За менъ е съвсемъ ясно. Но защо се смущавашъ, че нъма да бѫдешь художникъ? Като писател ти ще вложишъ въ работите си и цвѣтове и линии и перспектива, ще вложишъ художеството изцѣло тамъ. Въ твоите мисли и чувства, които ще разгръщаши предъ читателя, ще се

виждатъ всичките изкуства. Нима има нъщо по-хубаво отъ това?

Азъ жадно погълъщахъ думите му, за да мога да намърся малко утеша следъ току що нанесения ударъ.

Но ето, минаха години. Сега азъ виждамъ че, съмъ постигналъ напълно своя идеалъ. Право каза тогава учителятъ Шойлевъ. И днесъ моята най-голъма радостъ просветъства, когато пишейки своя книга, азъ успѣвамъ да вложа въ нея боите на спектъра, тоновете на музиката и красотата на чудния български езикъ.

Прочее да живѣятъ изкуствата! Безъ тѣхъ нѣма пѣсень, нѣма картина, нѣма приказка.

ДОБРИ НЕМИРОВЪ

ЗАВОЯТЬ НА ЧЕРНА

Завоять на Черна! О, име печално,
О, споменъ тѣжковенъ за жертви безбройни!
О, гробъ ненаситенъ, погълнатъ безжално
Сърдца на витязи крилати и знойни!

Завоять на Черна! Каква скрѣбъ дълбока
И гордость свещена се буди въ духътъ ни
За дивни усилия въ борбата жестока.
За подвизи славни, за лаври безсмъртни!

Завоять на Черна! Възторгъ безконеченъ
На вѣра и младостъ, на духове смѣли.
Българио, гордѣй се! Увий вѣнецъ вѣченъ
На твойтѣ герои при Черна умрѣли!

ИВ. ВАЗОВЪ